

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شبکه های عصبی مصنوعی

درس ۴

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

Perceptron Learning Rule

کاظم فولادی قلعه
دانشکده مهندسی، پردیس فارابی
دانشگاه تهران

<http://courses.fouladi.ir/nn>

Perceptron Learning Rule

پرسپترون

قاعده‌ی یادگیری

چگونه می‌توانیم ماتریس وزن و بردار بایاس را برای شبکه‌های پرسپترون با چند ورودی (d بعد) تعیین کنیم؟

الگوریتم آموزش شبکه‌های پرسپترون: برای یادگیری حل مسئله‌ی طبقه‌بندی

❏ معرفی پرسپترون (توسط فرانک روزنبلات، اواخر دهه‌ی 1950)

❑ معرفی قاعده‌ی یادگیری برای آموزش پرسپترون

❑ اثبات همگرایی به وزن‌های صحیح برای حل مسئله (در صورت وجود این وزن‌ها)

❏ کشف محدودیت‌های ذاتی پرسپترون (توسط مینسکی و پاپرت، 1969)

❑ عدم توانایی در پیاده‌سازی برخی توابع ابتدائی (مانند XOR)

❏ معرفی پرسپترون چندلایه و الگوریتم یادگیری آن (در اواخر دهه‌ی 1980)

❑ رفع محدودیت‌ها

○ سریع بودن

○ قابل اعتماد (برای مسائلی که می‌تواند آنها را حل کند)

○ دارای مبانی خوب برای درک شبکه‌های پیچیده‌تر

اهمیت
پرسپترون

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

۱

قواعد یادگیری

قاعده‌های یادگیری

LEARNING RULES

الگوریتم آموزش
Training Algorithm

روالی برای تغییر وزن‌ها و بایاس‌های شبکه

قاعده‌ی یادگیری
Learning Rule

هدف: آموزش شبکه برای انجام یک کار خاص

- **Supervised Learning**

Network is provided with a set of examples of proper network behavior (inputs/targets)

$$\{\mathbf{p}_1, \mathbf{t}_1\}, \{\mathbf{p}_2, \mathbf{t}_2\}, \dots, \{\mathbf{p}_Q, \mathbf{t}_Q\}$$

- **Reinforcement Learning**

Network is only provided with a grade, or score, which indicates network performance

- **Unsupervised Learning**

Only network inputs are available to the learning algorithm. Network learns to categorize (cluster) the inputs.

قاعده‌های یادگیری

انواع

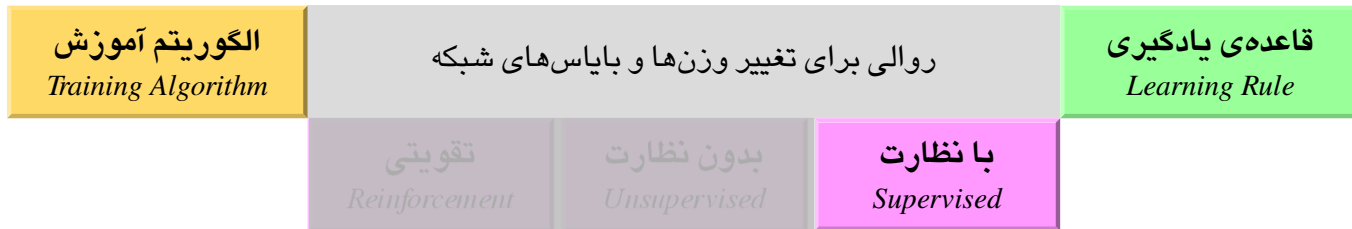
LEARNING RULES

قاعده‌های یادگیری

یادگیری با نظارت

SUPERVISED LEARNING

قاعده‌ی یادگیری از مجموعه‌ای از مثال‌ها (مجموعه‌ی آموزشی) استفاده می‌کند که رفتار مناسب شبکه را نشان می‌دهد.

$$\{ \mathbf{p}_1, \mathbf{t}_1 \}, \{ \mathbf{p}_2, \mathbf{t}_2 \}, \dots, \{ \mathbf{p}_Q, \mathbf{t}_Q \}$$

مجموعه‌ی آموزشی
Training Set

$\mathbf{p}_q$: ورودی شبکه (percept)
 $\mathbf{t}_q$: خروجی درست شبکه (target)

- ورودی به شبکه داده می‌شود.
- خروجی شبکه با target مقایسه می‌شود.
- قاعده‌ی یادگیری، وزن‌ها را به گونه‌ای تغییر می‌دهد که خروجی‌های شبکه به با targetها نزدیک‌تر شود.

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون، نمونه‌ای از قواعد یادگیری بانظارت است.

قاعده‌های یادگیری

یادگیری بدون نظارت

UNSUPERVISED LEARNING

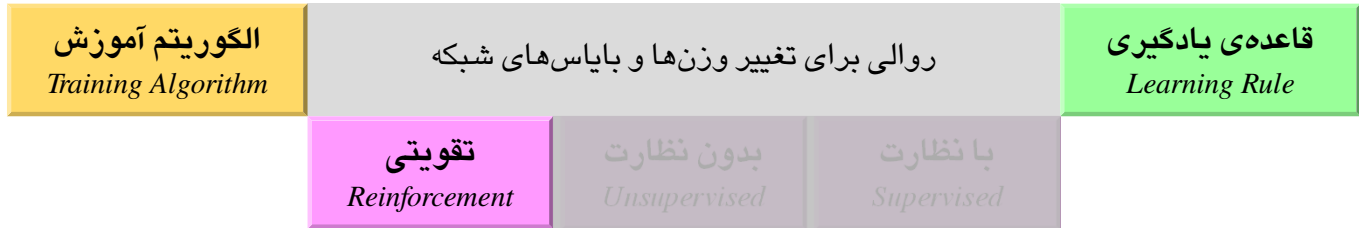
وزن‌ها و بایاس‌ها تنها در پاسخ به ورودی‌های شبکه تغییر پیدا می‌کنند.
خروجی target موجود نیست.

بیشتر الگوریتم‌های بدون نظارت، نوعی خوشه‌بندی انجام می‌دهند:
یادگیری دسته‌بندی ورودی‌ها در تعدادی خوشه‌ی از قبل نامعلوم

قاعده‌های یادگیری

یادگیری تقویتی

REINFORCEMENT LEARNING

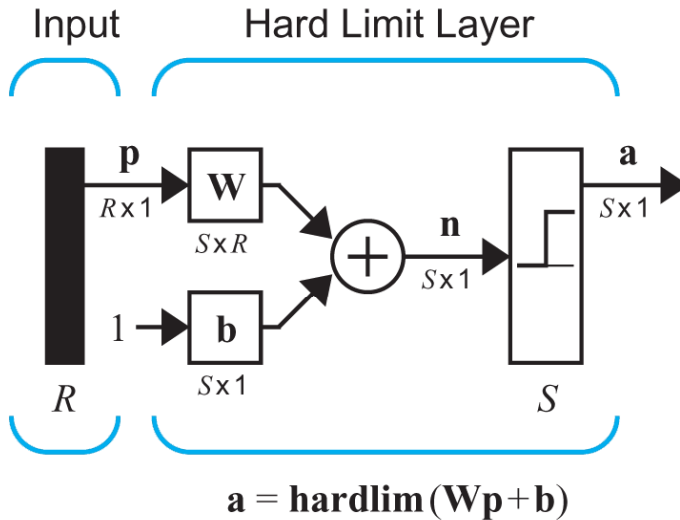

شبيه روش با نظارت، اما به جای جواب درست هر ورودی، صرفاً یک امتیاز (نمره) به آن داده می‌شود. این امتیاز، معیاری از کارایی شبکه بر روی یک دنباله از ورودی است.

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

۲

معماری پرسپترون

$$\mathbf{W} = \begin{bmatrix} w_{1,1} & w_{1,2} & \cdots & w_{1,R} \\ w_{2,1} & w_{2,2} & \cdots & w_{2,R} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ w_{S,1} & w_{S,2} & \cdots & w_{S,R} \end{bmatrix}$$

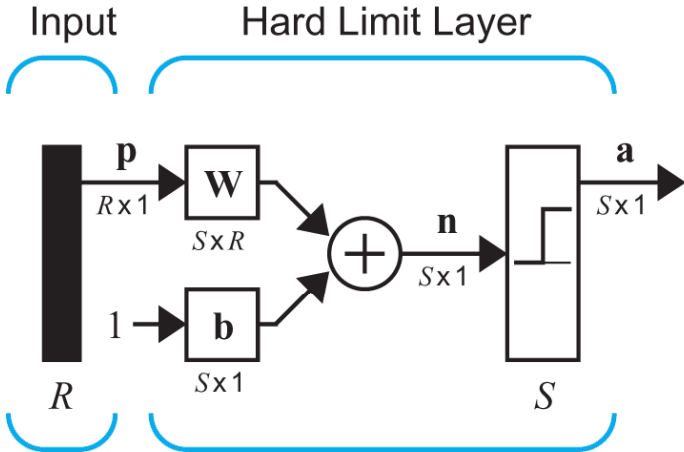
$${}_i\mathbf{w} = \begin{bmatrix} w_{i,1} \\ w_{i,2} \\ \vdots \\ w_{i,R} \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{W} = \begin{bmatrix} 1\mathbf{w}^T \\ 2\mathbf{w}^T \\ \vdots \\ S\mathbf{w}^T \end{bmatrix}$$

$$a_i = \text{hardlim}(n_i) = \text{hardlim}({}_i\mathbf{w}^T \mathbf{p} + b_i)$$

معماری پرسپترون

PERCEPTRON ARCHITECTURE

$$\mathbf{a} = \text{hardlim}(\mathbf{W}\mathbf{p} + \mathbf{b})$$

یا
hardlims

تأمین عنصر خروجی شبکه

$$\mathbf{W} = \begin{bmatrix} w_{1,1} & w_{1,2} & \cdots & w_{1,R} \\ w_{2,1} & w_{2,2} & \cdots & w_{2,R} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ w_{S,1} & w_{S,2} & \cdots & w_{S,R} \end{bmatrix}$$

ماتریس
وزنها

$${}_i\mathbf{w} = \begin{bmatrix} w_{i,1} \\ w_{i,2} \\ \vdots \\ w_{i,R} \end{bmatrix} \quad \mathbf{W} = \begin{bmatrix} 1\mathbf{w}^T \\ 2\mathbf{w}^T \\ \vdots \\ S\mathbf{w}^T \end{bmatrix}$$

بردار ستونی

متشکل از عناصر سطر نام ماتریس W

$$a_i = \text{hardlim}(n_i) = \text{hardlim}({}_i\mathbf{w}^T \mathbf{p} + b_i)$$

ضرب داخلی

سطر نام ماتریس وزن و بردار ورودی

معماری پرسپترون

تابع انتقال حد سخت

HARD-LIMIT TRANSFER FUNCTION

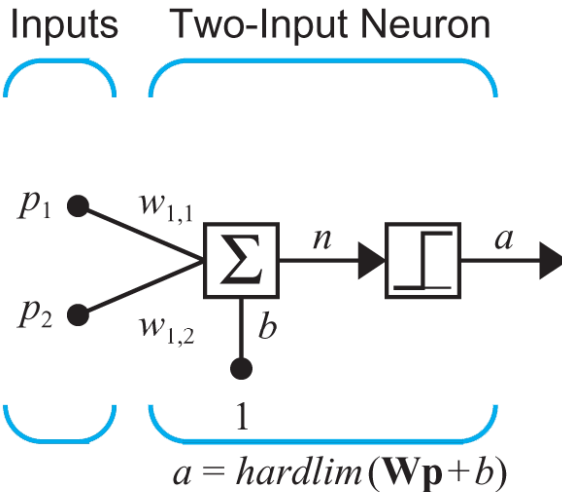
Name	Input / Output Relation $a = f(n)$	Icon	MATLAB Function
Hard Limit	$a = 0 \quad n < 0$ $a = 1 \quad n \geq 0$		hardlim
Symmetrical Hard Limit	$a = -1 \quad n < 0$ $a = +1 \quad n \geq 0$		hardlims

نتیجه:

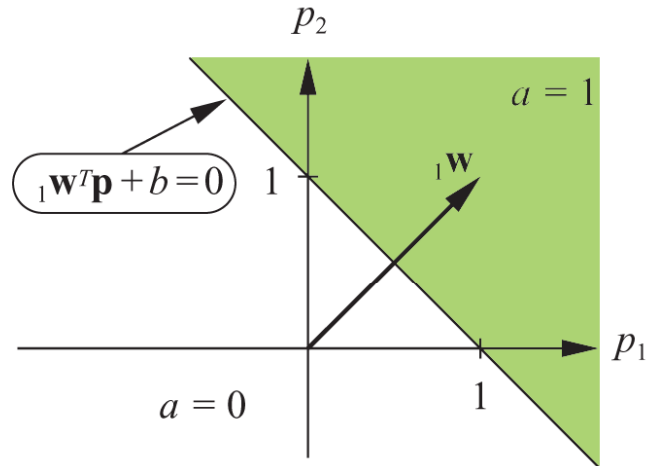
خروجی تابع انتقال پرسپترون دو حالتی است

هر نرون در شبکه، فضای ورودی را به دو ناحیه تقسیم می‌کند.

$$w_{1,1} = 1 \quad w_{1,2} = 1 \quad b = -1$$

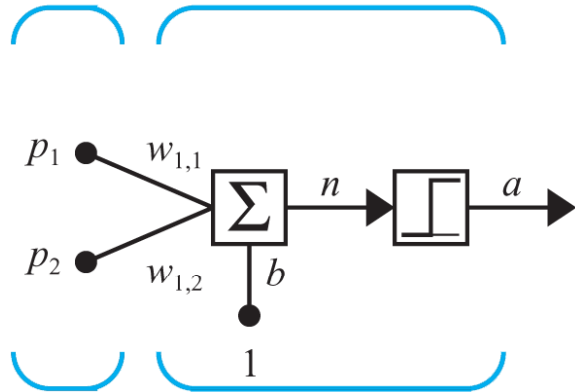
$$a = \text{hardlim}({}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p} + b) = \text{hardlim}(w_{1,1}p_1 + w_{1,2}p_2 + b)$$

پرسپترون تک-نرونی

SINGLE-NEURON PERCEPTRON

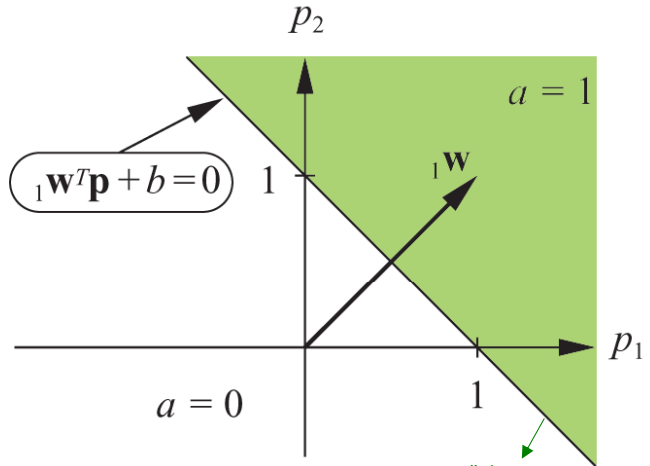
پرسپترون دو-ورودی، تک-خروجی با یک نرون

Inputs Two-Input Neuron

$$a = \text{hardlim}(\mathbf{W}\mathbf{p} + b)$$

$$w_{1,1} = 1 \quad w_{1,2} = 1 \quad b = -1$$

مرز تصمیم

متشکل از بردارهای ورودی که برای آنها ورودی خالص نرون صفر باشد: $n=0$

$$a = \text{hardlim}({}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p} + b) = \text{hardlim}(w_{1,1}p_1 + w_{1,2}p_2 + b)$$

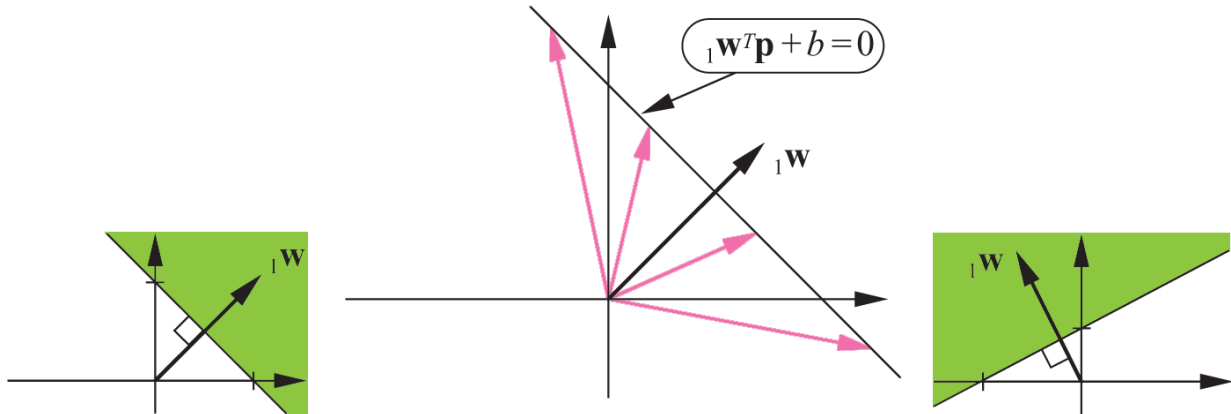
Decision Boundary

$${}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p} + b = 0$$

$${}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p} = -b$$

- All points on the decision boundary have the same inner product with the weight vector.
- Therefore they have the same projection onto the weight vector, and they must lie on a line orthogonal to the weight vector

پرسپترون تک-نرونی

مرز تصمیم

DECISION BOUNDARY

مرز تصمیم: متشکل از بردارهای ورودی که برای آنها ورودی خالص نرون صفر باشد: $n=0$.
 مرز تصمیم یک خط در فضای ورودی است:

$${}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p} + b = 0 \qquad {}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p} = -b$$

$$n = {}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p} + b = w_{1,1}p_1 + w_{1,2}p_2 + b = 0$$

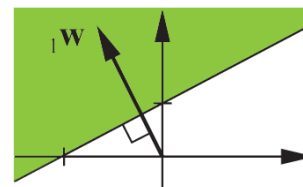
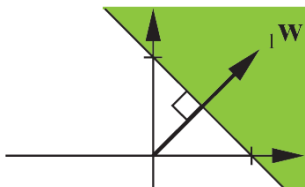
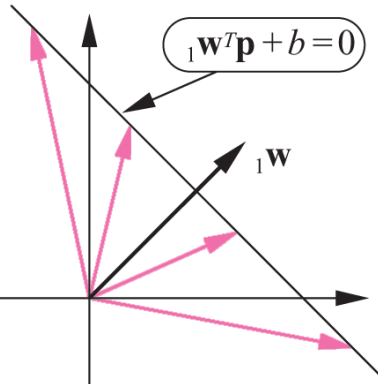
خروجی در یک سمت خط صفر، روی خط و سمت دیگر آن یک است.

در محل تقاطع با محورها داریم:

$$p_2 = -b/w_{1,2}, \quad p_1 = 0$$

$$p_1 = -b/w_{1,1}, \quad p_2 = 0$$

- بردار وزن ${}_1\mathbf{W}$ و مرز تصمیم‌گیری همیشه بر هم عمود هستند.
- طول بردار ${}_1\mathbf{W}$ مهم نیست.
- بردار وزن ${}_1\mathbf{W}$ همیشه به سمتی اشاره می‌کند که خروجی نرون در آن مثبت است. (مقدار ضرب داخلی مثبت است.)

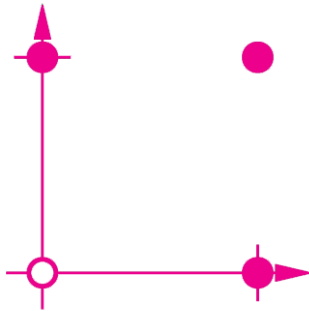

پرسپترون دو-ورودی، تک-خروجی با یک نرون

Example - OR

$$\left\{ \mathbf{p}_1 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}, t_1 = 0 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}, t_2 = 1 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_3 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}, t_3 = 1 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_4 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}, t_4 = 1 \right\}$$

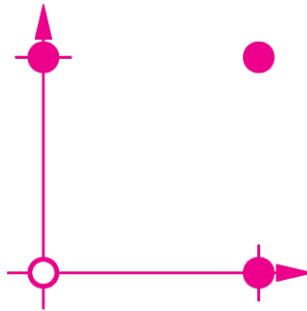

پرسپترون تک-نرونی

مثال: OR (۱ از ۳)

DECISION BOUNDARY

$$\left\{ \mathbf{p}_1 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}, t_1 = 0 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}, t_2 = 1 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_3 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}, t_3 = 1 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_4 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}, t_4 = 1 \right\}$$

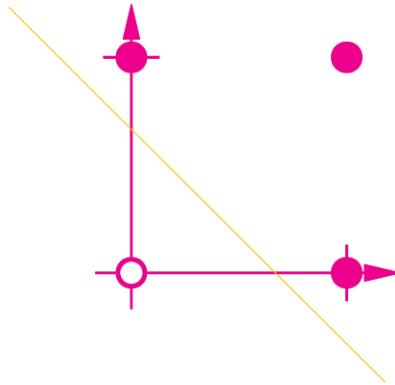

پرسپترون تک-نرونی

مثال: OR (۲ از ۳)

DECISION BOUNDARY

$$\left\{ \mathbf{p}_1 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}, t_1 = 0 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}, t_2 = 1 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_3 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}, t_3 = 1 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_4 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}, t_4 = 1 \right\}$$

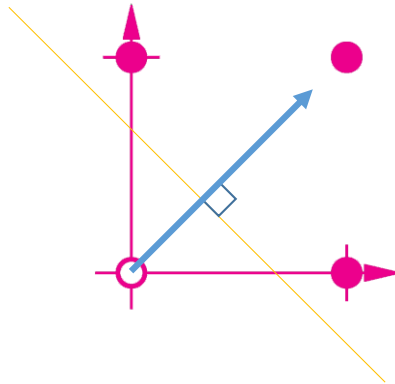
تعیین یک خط دلخواه جدا کننده‌ی دو کلاس

پرسپترون تک-نرونی

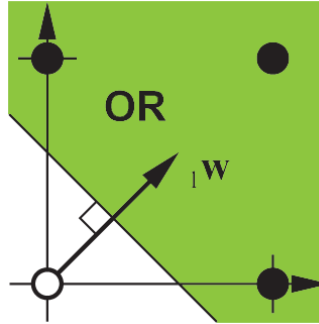
مثال: OR (۳ از ۳)

DECISION BOUNDARY

$$\left\{ \mathbf{p}_1 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}, t_1 = 0 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}, t_2 = 1 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_3 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}, t_3 = 1 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_4 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}, t_4 = 1 \right\}$$

تعیین بردار نرمال خط جدا کننده‌ی دو کلاس

Weight vector should be orthogonal to the decision boundary.

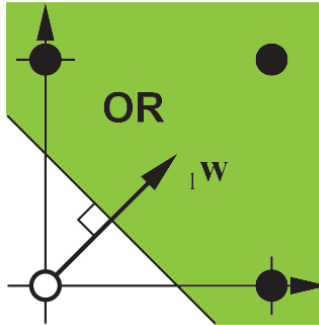
$${}_1\mathbf{w} = \begin{bmatrix} 0.5 \\ 0.5 \end{bmatrix}$$

Pick a point on the decision boundary to find the bias.

$${}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p} + b = \begin{bmatrix} 0.5 & 0.5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 0.5 \end{bmatrix} + b = 0.25 + b = 0 \quad \Rightarrow \quad b = -0.25$$

پرسپترون تک-نرونی

مثال: OR: راه حل

DECISION BOUNDARY

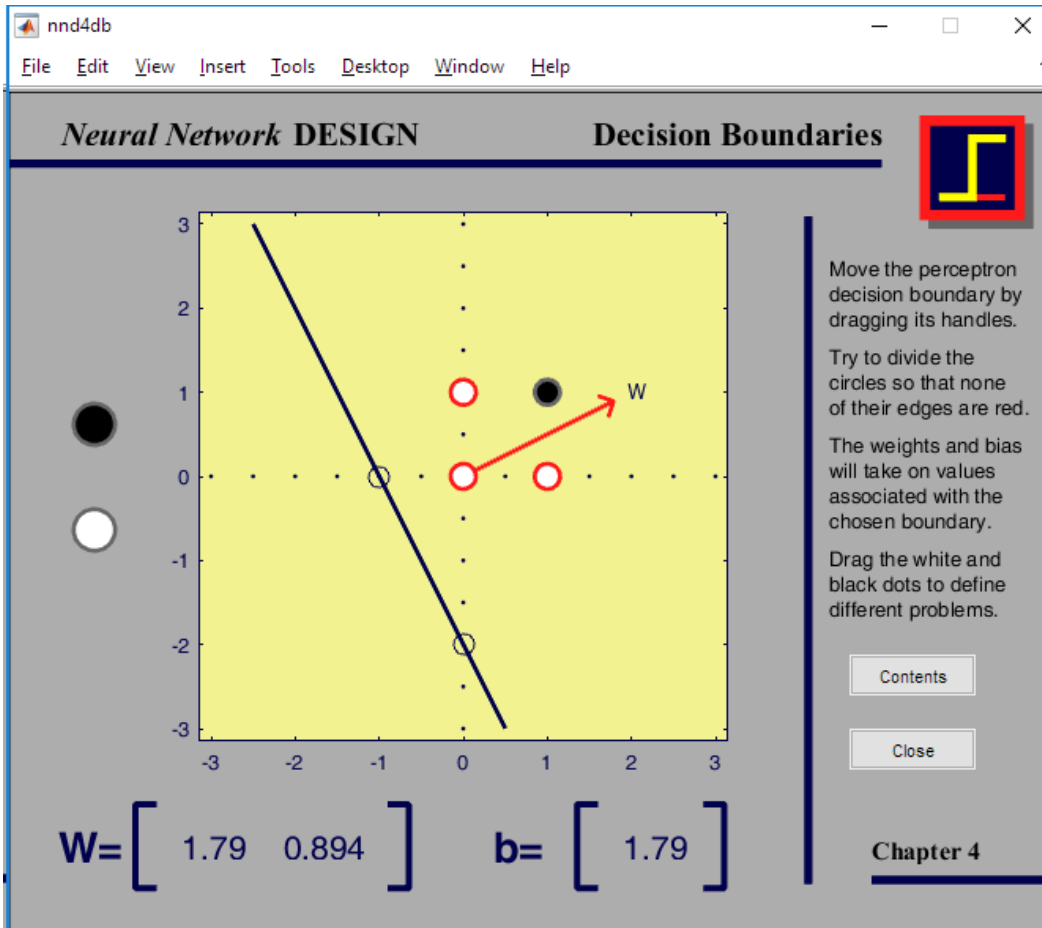
بردار وزن: باید عمود بر مرز تصمیم باشد:

$${}_1\mathbf{w} = \begin{bmatrix} 0.5 \\ 0.5 \end{bmatrix}$$

بایاس: برای یافتن بایاس یک نقطه روی مرز تصمیم را انتخاب می‌کنیم:

$${}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p} + b = \begin{bmatrix} 0.5 & 0.5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 0.5 \end{bmatrix} + b = 0.25 + b = 0 \quad \Rightarrow \quad b = -0.25$$

>> nnd4db

Each neuron will have its own decision boundary.

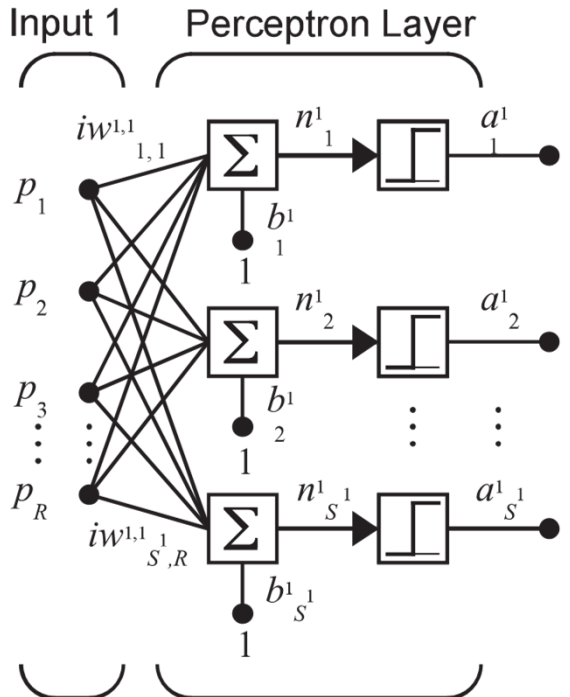
$${}_i\mathbf{w}^T \mathbf{p} + b_i = 0$$

A single neuron can classify input vectors into two categories.

A multi-neuron perceptron can classify input vectors into 2^S categories.

پرسپترون چند-نرونی

MULTIPLE-NEURON PERCEPTRON

$$\mathbf{a}^1 = \text{hardlim}(\mathbf{IW}_{1,1}\mathbf{p}^1 + \mathbf{b}^1)$$

هر نرون، مرز تصمیم خودش را دارد:

مرز تصمیم برای نرون i عبارت است از:

$$i\mathbf{w}^T \mathbf{p} + b_i = 0$$

یک نرون واحد، فضای ورودی را به دو دسته تقسیم می‌کند.

در پرسپترون چند-نرونی، S نرون داریم

↓
 فضای ورودی به 2^S دسته تقسیم می‌شود.

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

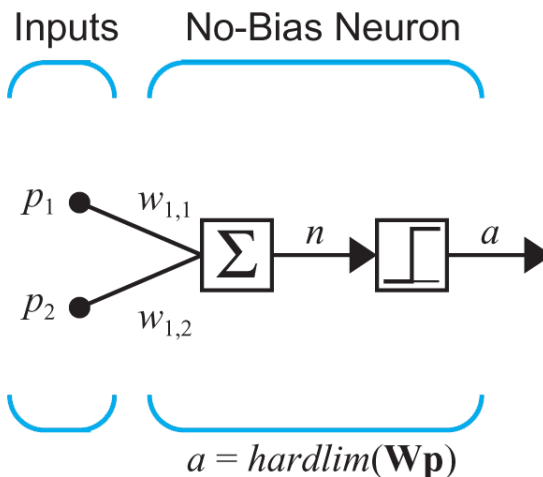
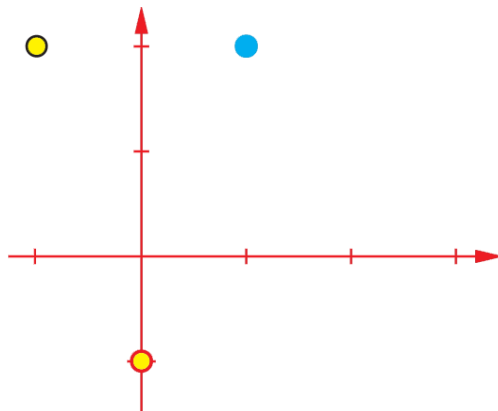
۳

قاعده‌ی
یادگیری
پرسپترون

$$\{\mathbf{p}_1, \mathbf{t}_1\}, \{\mathbf{p}_2, \mathbf{t}_2\}, \dots, \{\mathbf{p}_Q, \mathbf{t}_Q\}$$

$$\left\{ \mathbf{p}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}, t_1 = 1 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_2 = \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}, t_2 = 0 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_3 = \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \end{bmatrix}, t_3 = 0 \right\}$$

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

مسئله‌ی آزمایشی

PERCEPTRON LEARNING RULE TEST PROBLEM

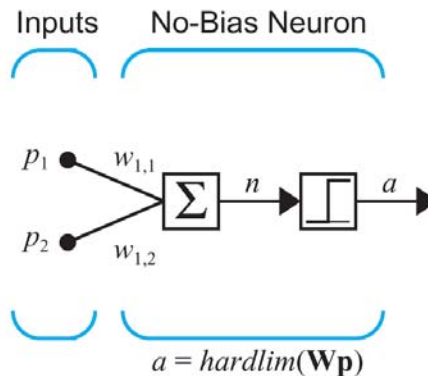
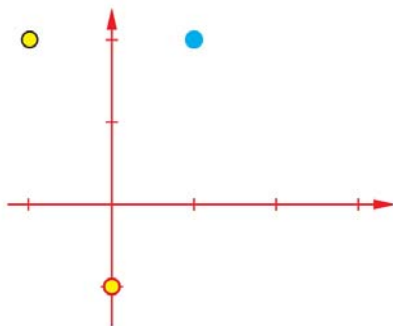
روش یادگیری با نظارت

$\{\mathbf{p}_1, \mathbf{t}_1\}, \{\mathbf{p}_2, \mathbf{t}_2\}, \dots, \{\mathbf{p}_Q, \mathbf{t}_Q\}$ ورودی شبکه (percept)
 $\mathbf{p}_q$: ورودی شبکه (percept)
 $\mathbf{t}_q$: خروجی درست شبکه (target)

مجموعه‌ی مثال‌ها:

مجموعه‌ی آموزشی
Training Set

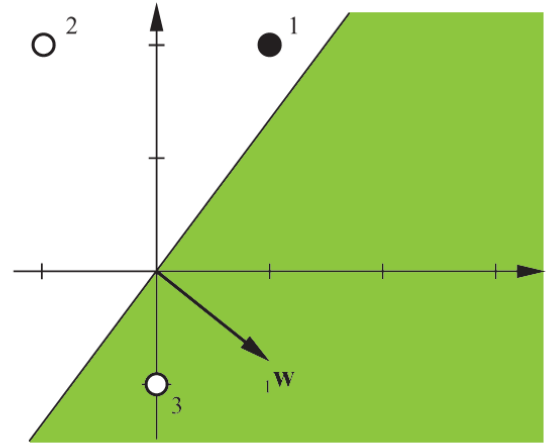
$$\left\{ \mathbf{p}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}, t_1 = 1 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_2 = \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}, t_2 = 0 \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_3 = \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \end{bmatrix}, t_3 = 0 \right\}$$

Random initial weight:

$${}_1\mathbf{w} = \begin{bmatrix} 1.0 \\ -0.8 \end{bmatrix}$$

Present $\mathbf{p}_1$ to the network:

$$a = \text{hardlim}({}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p}_1) = \text{hardlim}\left(\begin{bmatrix} 1.0 & -0.8 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}\right)$$

$$a = \text{hardlim}(-0.6) = 0$$

Incorrect Classification.

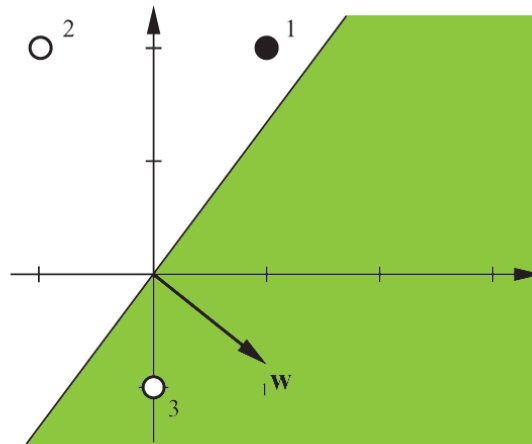
قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

نقطه‌ی شروع

STARTING POINT

با مقادیر اولیه‌ی تصادفی وزن‌ها شروع می‌کنیم:

$${}_1\mathbf{w} = \begin{bmatrix} 1.0 \\ -0.8 \end{bmatrix}$$

بردار ورودی $\mathbf{p}_1$ را به شبکه نشان می‌دهیم:

$$a = \text{hardlim}({}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p}_1) = \text{hardlim}\left(\begin{bmatrix} 1.0 & -0.8 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}\right)$$

$$a = \text{hardlim}(-0.6) = 0$$

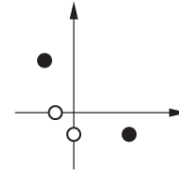
Incorrect Classification.

طبقه‌بندی نادرست

Tentative Learning Rule

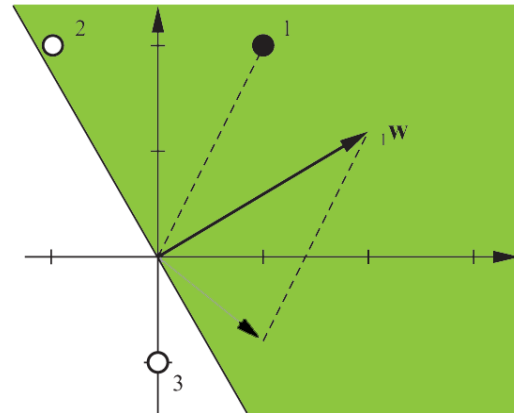
- Set ${}_1\mathbf{w}$ to $\mathbf{p}_1$ $\times$
– Not stable

- Add $\mathbf{p}_1$ to ${}_1\mathbf{w}$ $\checkmark$

Tentative Rule: If $t = 1$ and $a = 0$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} + \mathbf{p}$

$${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} + \mathbf{p}_1 = \begin{bmatrix} 1.0 \\ -0.8 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2.0 \\ 1.2 \end{bmatrix}$$

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

قاعده‌ی تکراری یادگیری

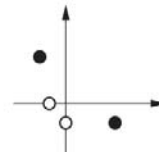
TENTATIVE LEARNING RULE

وقتی خروجی نرون برای ورودی $\mathbf{p}_1$ درست نیست، می‌توانیم:

(۱) قرار دهیم $\mathbf{w} \leftarrow \mathbf{p}_1$
مشکل این است که

با دیدن نمونه‌های بعدی نادرست هم $\mathbf{w} \leftarrow \mathbf{p}$ می‌شود
 $\Leftarrow$ عدم همگرایی وزن‌ها $\Leftarrow$ عدم پایداری شبکه

• Set $\mathbf{w}$ to $\mathbf{p}_1$
- Not stable $\times$

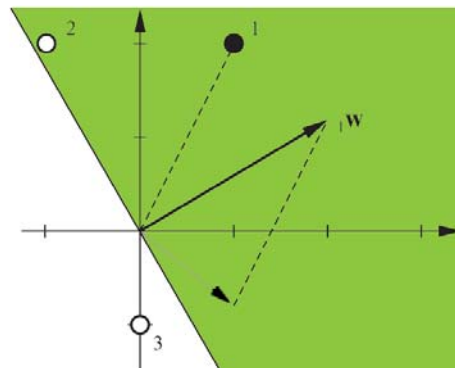
(۲) قرار دهیم $\mathbf{w} \leftarrow \mathbf{w} + \mathbf{p}_1$

جهت دهی بیشتر $\mathbf{w}$ به سمت $\mathbf{p}_1$
 $\Leftarrow$ حرکت مجانبی $\mathbf{w}$ به جهت $\mathbf{p}_1$ با دیدن نمونه‌های بیشتر

• Add $\mathbf{p}_1$ to $\mathbf{w}$ $\checkmark$

Tentative Rule: If $t = 1$ and $a = 0$, then $\mathbf{w}^{new} = \mathbf{w}^{old} + \mathbf{p}$

$$\mathbf{w}^{new} = \mathbf{w}^{old} + \mathbf{p}_1 = \begin{bmatrix} 1.0 \\ -0.8 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2.0 \\ 1.2 \end{bmatrix}$$

Second Input Vector

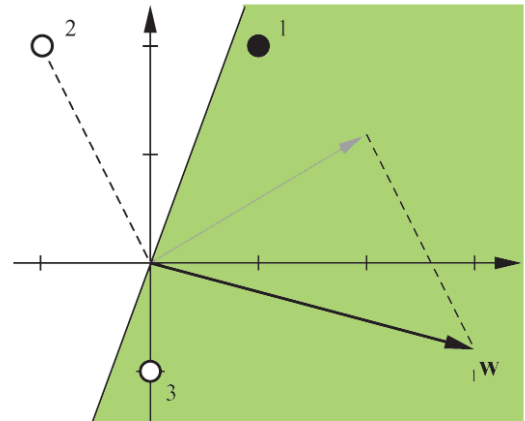

$$a = \text{hardlim}({}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p}_2) = \text{hardlim}\left(\begin{bmatrix} 2.0 & 1.2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}\right)$$

$$a = \text{hardlim}(0.4) = 1 \quad (\text{Incorrect Classification})$$

Modification to Rule: If $t = 0$ and $a = 1$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} - \mathbf{p}$

$${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} - \mathbf{p}_2 = \begin{bmatrix} 2.0 \\ 1.2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3.0 \\ -0.8 \end{bmatrix}$$

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

بردار ورودی دوم

SECOND INPUT VECTOR

$$a = \text{hardlim}({}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p}_2) = \text{hardlim}\left(\begin{bmatrix} 2.0 & 1.2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}\right)$$

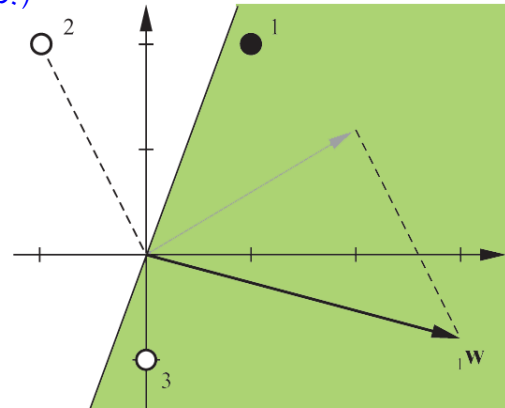
$$a = \text{hardlim}(0.4) = 1 \quad (\text{Incorrect Classification})$$

طبقه‌بندی نادرست

Modification to Rule: If $t = 0$ and $a = 1$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} - \mathbf{p}$

برای الگوها با target صفر
(برای دور کردن از ورودی)

$${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} - \mathbf{p}_2 = \begin{bmatrix} 2.0 \\ 1.2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3.0 \\ -0.8 \end{bmatrix}$$

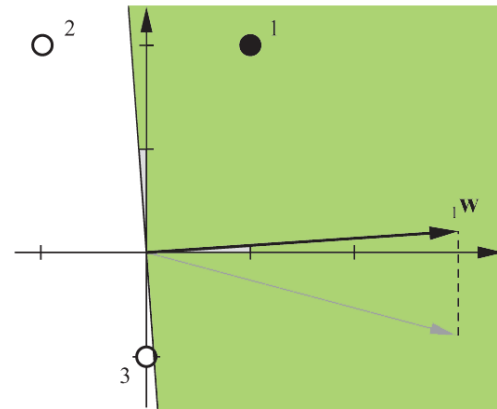

Third Input Vector

$$a = \text{hardlim}({}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p}_3) = \text{hardlim}\left(\begin{bmatrix} 3.0 & -0.8 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \end{bmatrix}\right)$$

$$a = \text{hardlim}(0.8) = 1 \quad (\text{Incorrect Classification})$$

$${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} - \mathbf{p}_3 = \begin{bmatrix} 3.0 \\ -0.8 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3.0 \\ 0.2 \end{bmatrix}$$

Patterns are now correctly classified.

$$\text{If } t = a, \text{ then } {}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old}.$$

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

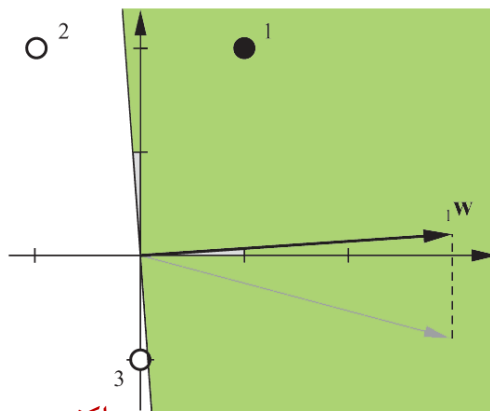
بردار ورودی سوم

THIRD INPUT VECTOR

$$a = \text{hardlim}({}_1\mathbf{w}^T \mathbf{p}_3) = \text{hardlim}\left(\begin{bmatrix} 3.0 & -0.8 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \end{bmatrix}\right)$$

$a = \text{hardlim}(0.8) = 1$ (Incorrect Classification) طبقه‌بندی نادرست

$${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} - \mathbf{p}_3 = \begin{bmatrix} 3.0 \\ -0.8 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3.0 \\ 0.2 \end{bmatrix}$$

اکنون همه‌ی الگوها درست طبقه‌بندی شده‌اند.

Patterns are now correctly classified.

در حالتی که
target با خروجی مساوی باشد.

If $t = a$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old}$.

Unified Learning Rule

If $t = 1$ and $a = 0$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} + \mathbf{p}$

If $t = 0$ and $a = 1$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} - \mathbf{p}$

If $t = a$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old}$

$$e = t - a$$

If $e = 1$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} + \mathbf{p}$

If $e = -1$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} - \mathbf{p}$

If $e = 0$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old}$

$${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} + e\mathbf{p} = {}_1\mathbf{w}^{old} + (t - a)\mathbf{p}$$

$$b^{new} = b^{old} + e$$

A bias is a weight with an input of 1.

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

قاعده‌ی یادگیری یک‌دست

UNIFIED LEARNING RULE

If $t = 1$ and $a = 0$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} + \mathbf{p}$

If $t = 0$ and $a = 1$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} - \mathbf{p}$

If $t = a$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old}$

$$e = t - a$$

If $e = 1$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} + \mathbf{p}$

If $e = -1$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} - \mathbf{p}$

If $e = 0$, then ${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old}$

$${}_1\mathbf{w}^{new} = {}_1\mathbf{w}^{old} + e\mathbf{p} = {}_1\mathbf{w}^{old} + (t - a)\mathbf{p}$$

$$b^{new} = b^{old} + e$$

چون بایاس وزنی است
که ورودی آن 1 است:

To update the i th row of the weight matrix:

$${}_i\mathbf{w}^{new} = {}_i\mathbf{w}^{old} + e_i\mathbf{p}$$

$$b_i^{new} = b_i^{old} + e_i$$

Matrix form:

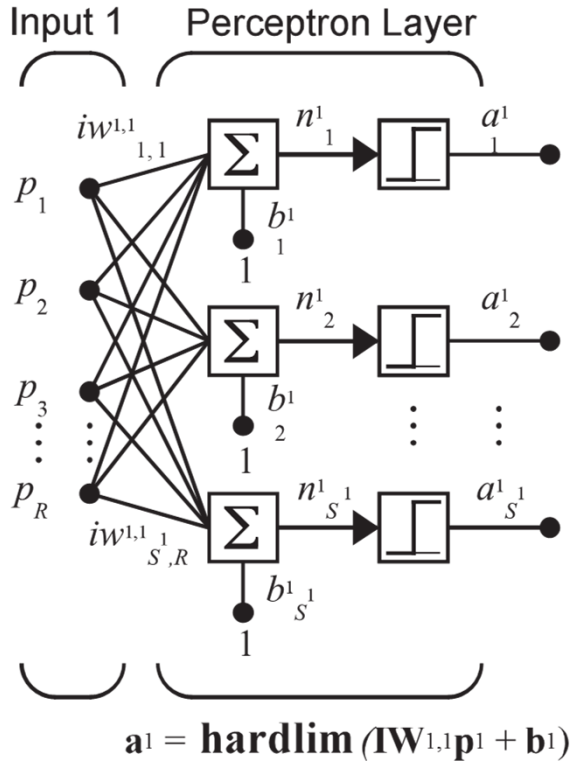
$$\mathbf{W}^{new} = \mathbf{W}^{old} + \mathbf{e}\mathbf{p}^T$$

$$\mathbf{b}^{new} = \mathbf{b}^{old} + \mathbf{e}$$

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

پرسپترون چند نرونی

MULTIPLE-NEURON PERCEPTRONS

برای به‌هنگام‌سازی سطر i ام ماتریس وزن:

$${}_i\mathbf{w}^{new} = {}_i\mathbf{w}^{old} + e_i\mathbf{p}$$

$$b_i^{new} = b_i^{old} + e_i$$

فرم ماتریسی:

$$\mathbf{W}^{new} = \mathbf{W}^{old} + \mathbf{e}\mathbf{p}^T$$

$$\mathbf{b}^{new} = \mathbf{b}^{old} + \mathbf{e}$$

Training Set

$$\left\{ \mathbf{p}_1 = \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}, t_1 = \boxed{1} \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_2 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}, t_2 = \boxed{0} \right\}$$

Initial Weights

$$\mathbf{W} = [0.5 \ -1 \ -0.5] \quad b = 0.5$$

First Iteration

$$a = \text{hardlim}(\mathbf{W}\mathbf{p}_1 + b) = \text{hardlim}\left([0.5 \ -1 \ -0.5] \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} + 0.5 \right)$$

$$a = \text{hardlim}(-0.5) = 0 \quad e = t_1 - a = 1 - 0 = 1$$

$$\mathbf{W}^{new} = \mathbf{W}^{old} + e\mathbf{p}^T = [0.5 \ -1 \ -0.5] + (1)[-1 \ 1 \ -1] = [-0.5 \ 0 \ -1.5]$$

$$b^{new} = b^{old} + e = 0.5 + (1) = 1.5$$

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

مثال موز / سیب

APPLE/BANANA EXAMPLE

مجموعه‌ی آموزشی: Training Set

$$\left\{ \mathbf{p}_1 = \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}, t_1 = \boxed{1} \right\} \quad \left\{ \mathbf{p}_2 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}, t_2 = \boxed{0} \right\}$$

وزن‌های آغازین: Initial Weights

$$\mathbf{W} = [0.5 \quad -1 \quad -0.5] \quad b = 0.5$$

تکرار اول: First Iteration

$$a = \text{hardlim}(\mathbf{W}\mathbf{p}_1 + b) = \text{hardlim} \left([0.5 \quad -1 \quad -0.5] \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} + 0.5 \right)$$

$$a = \text{hardlim}(-0.5) = 0 \quad e = t_1 - a = 1 - 0 = 1$$

$$\mathbf{W}^{new} = \mathbf{W}^{old} + e\mathbf{p}^T = [0.5 \quad -1 \quad -0.5] + (1)[-1 \quad 1 \quad -1] = [-0.5 \quad 0 \quad -1.5]$$

$$b^{new} = b^{old} + e = 0.5 + (1) = 1.5$$

$$a = \text{hardlim}(\mathbf{W}\mathbf{p}_2 + b) = \text{hardlim}\left(\begin{bmatrix} -0.5 & 0 & -1.5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} + (1.5)\right)$$

$$a = \text{hardlim}(2.5) = 1$$

$$e = t_2 - a = 0 - 1 = -1$$

$$\mathbf{W}^{new} = \mathbf{W}^{old} + e\mathbf{p}^T = \begin{bmatrix} -0.5 & 0 & -1.5 \end{bmatrix} + (-1)\begin{bmatrix} 1 & 1 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1.5 & -1 & -0.5 \end{bmatrix}$$

$$b^{new} = b^{old} + e = 1.5 + (-1) = 0.5$$

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

مثال موز / سیب: تکرار دوم

APPLE/BANANA EXAMPLE: SECOND ITERATION

$$a = \text{hardlim}(\mathbf{W}\mathbf{p}_2 + b) = \text{hardlim}\left(\begin{bmatrix} -0.5 & 0 & -1.5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} + (1.5)\right)$$

$$a = \text{hardlim}(2.5) = 1$$

$$e = t_2 - a = 0 - 1 = -1$$

$$\mathbf{W}^{new} = \mathbf{W}^{old} + e\mathbf{p}^T = \begin{bmatrix} -0.5 & 0 & -1.5 \end{bmatrix} + (-1)\begin{bmatrix} 1 & 1 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1.5 & -1 & -0.5 \end{bmatrix}$$

$$b^{new} = b^{old} + e = 1.5 + (-1) = 0.5$$

$$a = \mathit{hardlim}(\mathbf{W}\mathbf{p}_1 + b) = \mathit{hardlim}\left(\begin{bmatrix} -1.5 & -1 & -0.5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} + 0.5\right)$$

$$a = \mathit{hardlim}(1.5) = 1 = t_1$$

$$a = \mathit{hardlim}(\mathbf{W}\mathbf{p}_2 + b) = \mathit{hardlim}\left(\begin{bmatrix} -1.5 & -1 & -0.5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} + 0.5\right)$$

$$a = \mathit{hardlim}(-1.5) = 0 = t_2$$

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

مثال موز / سیب: بررسی

APPLE/BANANA EXAMPLE: CHECK

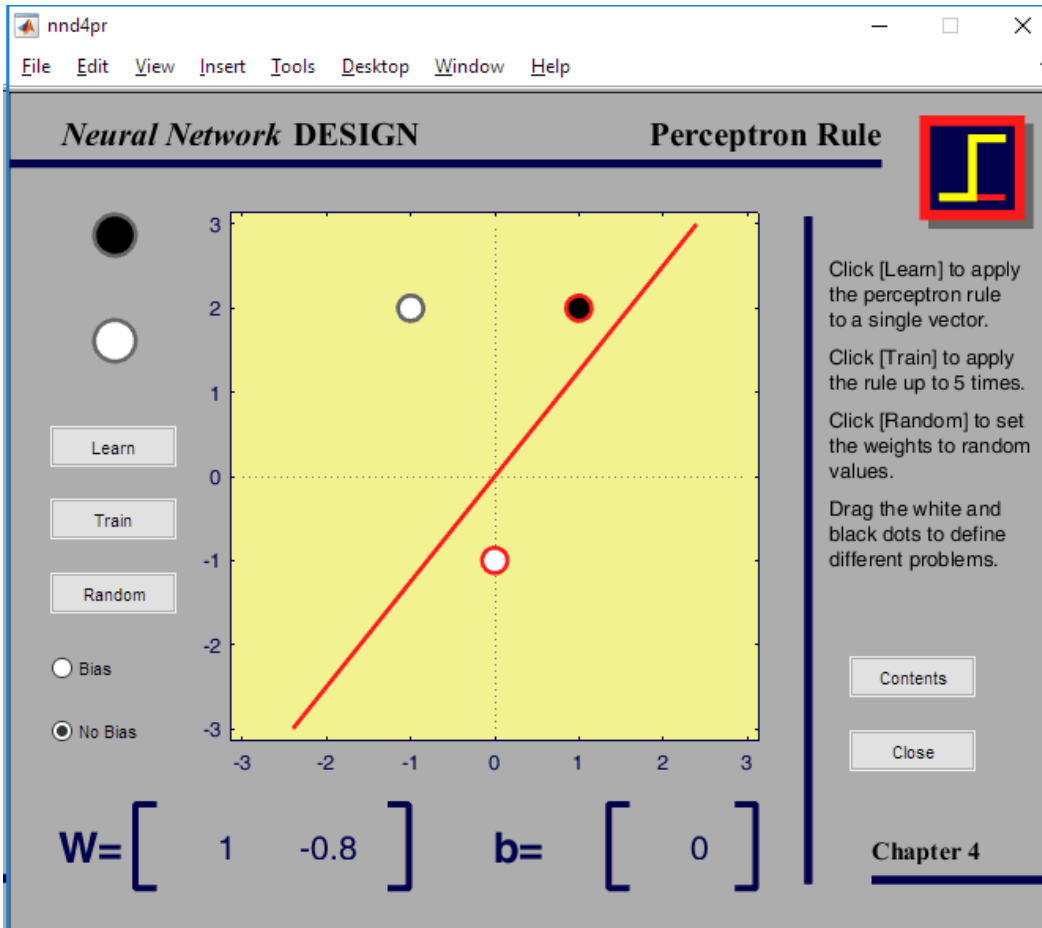
$$a = \text{hardlim}(\mathbf{W}\mathbf{p}_1 + b) = \text{hardlim}\left(\begin{bmatrix} -1.5 & -1 & -0.5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} + 0.5\right)$$

$$a = \text{hardlim}(1.5) = 1 = t_1 \quad \checkmark \text{ درست}$$

$$a = \text{hardlim}(\mathbf{W}\mathbf{p}_2 + b) = \text{hardlim}\left(\begin{bmatrix} -1.5 & -1 & -0.5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} + 0.5\right)$$

$$a = \text{hardlim}(-1.5) = 0 = t_2 \quad \checkmark \text{ درست}$$

>> nnd4pr

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

۴

اثبات
همگرایی

The perceptron rule will always converge to weights which accomplish the desired classification, assuming that such weights exist.

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

اثبات همگرایی

PROOF OF CONVERGENCE

ثابت می‌شود که
قاعده‌ی یادگیری پرسپترون
 همیشه به وزن‌هایی همگرا می‌شود که طبقه‌بندی مطلوب را انجام می‌دهد.
 (در صورت وجود این وزن‌ها)

وزن‌ها در تعدادی متناهی مرتبه تغییر می‌کنند

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون در تعدادی متناهی تکرار همگرا می‌شود.

* حداکثر تعداد تکرارها (تغییر وزن‌ها) رابطه‌ی معکوس با مربع δ دارد.

(δ = معیار میزان نزدیکی مرز تصمیم به الگوهای ورودی)

⇐ اگر کلاس‌های ورودی به‌سختی جداپذیر خطی باشند (یعنی به مرز تصمیم نزدیک باشند)،

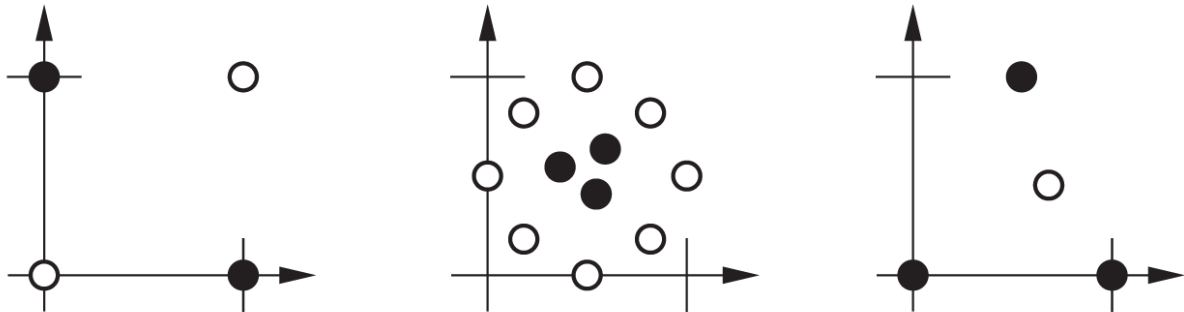
آن‌گاه تعداد تکرار برای همگرایی زیاد خواهد بود.

Linear Decision Boundary

$$_1 \mathbf{w}^T \mathbf{p} + b = 0$$

Linearly Inseparable Problems

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

محدودیت‌های پرسپترون

PERCEPTRON LIMITATIONS

مرز تصمیم خطی

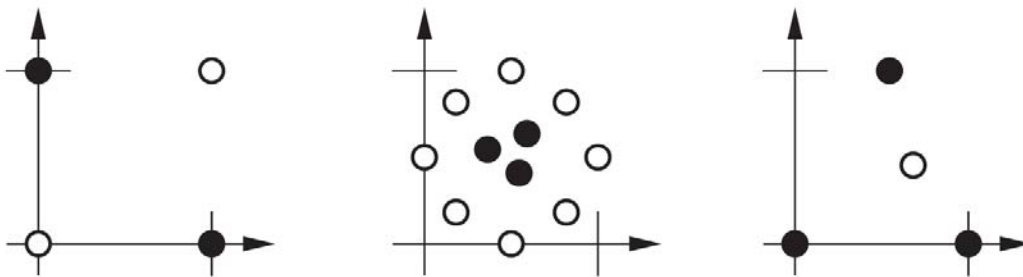
Linear Decision Boundary

$$\mathbf{w}^T \mathbf{p} + b = 0$$

ابرفضا

مسائل جدا ناپذیر به‌طور خطی

Linearly Inseparable Problems

پرسپترون فقط می‌تواند الگوهایی را جداسازی کند که با یک **مرز خطی** قابل تفکیک باشند.

قاعده‌ی یادگیری پرسپترون

۵

منابع

منبع اصلی

Martin T. Hagan, Howard B. Demuth, Mark H. Beale, Orlando De Jesus,
Neural Network Design,
 2nd Edition, Martin Hagan, 2014.

Chapter 4

Online version can be downloaded from: <http://hagan.okstate.edu/nnd.html>

4 Perceptron Learning Rule

Objectives	4-1
Theory and Examples	4-2
Learning Rules	4-2
Perceptron Architecture	4-3
Single-Neuron Perceptron	4-5
Multiple-Neuron Perceptron	4-8
Perceptron Learning Rule	4-8
Test Problem	4-9
Constructing Learning Rules	4-10
Unified Learning Rule	4-12
Training Multiple-Neuron Perceptrons	4-13
Proof of Convergence	4-15
Notation	4-15
Proof	4-16
Limitations	4-18
Summary of Results	4-20
Solved Problems	4-21
Epilogue	4-34
Further Reading	4-35
Exercises	4-37

Objectives

One of the questions we raised in Chapter 3 was: "How do we determine the weight matrix and bias for perceptron networks with many inputs, where it is impossible to visualize the decision boundaries?" In this chapter we will describe an algorithm for training perceptron networks, so that they can learn to solve classification problems. We will begin by explaining what a learning rule is and will then develop the perceptron learning rule. We will conclude by discussing the advantages and limitations of the single-layer perceptron network. This discussion will lead us into future chapters.